

M.S.W. Sem-II (CBCS) (2016 Course) : WINTER - 2018

SUBJECT: URCD-5: PANCHAYATI RAJ SYSTEM

Day: Saturday
Date: 27/10/2018

W-2018-0466

Time: 10.00 AM TO 01.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
 - 3) Both Sections should be written in **SEPARATE** answer book.
-

SECTION-I

- Q.1** Write short note on **ANY TWO** of the following: [10]
- a) Major recommendations of Balwantrao Mehta Committee
 - b) Limitations of Mahila Sabha
 - c) Reservation and leadership

- Q.2** Elaborate how administrative structure of Panchayati Raj supports decentralization. [10]

OR

Explain how various committees on Panchayati Raj have contributed to the current PRI structure in Maharashtra today.

- Q.3** Explain the different administrative provisions for control on Panchayati Raj Institutions. [10]

OR

Explain relationship between the Gram Sabha and Gram Panchayat at village level.

SECTION-II

- Q.4** Write short note on **ANY TWO** of the following: [10]
- a) Importance of Social Audit in MGNREGA 2006
 - b) People's participation at Gram Panchayat level
 - c) Features of Panchayati Raj

- Q.5** Write an essay on provisions of PESA Act 1996. [10]

OR

The 73rd Amendment Act accelerated democratic decentralization in India – Discuss.

- Q.6** State the application of social action and comity organization for making Panchayati Raj institutions effective. [10]

OR

Explain the role NGOs and Panchayati Raj in democratic decentralization at grassroots - Analyse.

* * * * *

मराठी रुपांतर *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) बळवंतराय समितीच्या प्रमुख शिफारशी
ब) महिला सभेच्या मर्यादा
क) आरक्षण आणि नेतृत्व
- प्र.२ पंचायत राज व्यवस्थेची प्रशासकीय रचना कशा प्रकारे विकेंद्रीकरणास मदत करते त्याचे वर्णन करा. (१०)

किंवा

महाराष्ट्रातील प्रचलित पंचायत राज व्यवस्थेच्या रचनेतील विविध समित्यांचे योगदान स्पष्ट करा.

- प्र.३ पंचायत राज व्यवस्थेवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी विविध प्रशासकीय तरतुदी सांगा. (१०)

किंवा

गावपातळीवरील ग्रामसभा आणि ग्रामपंचायत यांचे परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

विभाग-२

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) मनरेगा २००६ कायद्यामधील सामाजिक लेखाजोख्याचे महत्त्व
ब) ग्रामपंचायती मधील लोकांचा सहभाग
क) पंचायत राज व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये

- प्र.५ पेसा कायदा १९९६ च्या तरतुदींवर निबंध लिहा. (१०)

किंवा

७३ व्या घटनादुरुस्तीमुळे लोकशाहीच्या विकेंद्रीकरणास मदत झाली- चर्चा करा.

- प्र.६ समाजकार्याच्या सामाजिक कृती आणि समुदाय संघटन या पध्दतींचा पंचायत राज संस्था प्रभावी करण्यासाठीची उपयोगिता सांगा. (१०)

किंवा

गांव पातळीवरील लोकशाहीच्या विकेंद्रीकरणामध्ये स्वयंसेवी संस्था आणि पंचायत राज व्यवस्थेची भूमिका स्पष्ट करा.